

План за работата на Отдел „Паразитология и тропическа медицина” за 2020 г.

Основни направления:

I. Научно-изследователска дейност:

1. Разработване и участие в научни проекти:

А) Докторантски теми за придобиване на ОНС „Доктор“ по научна специалност „Паразитология и хелминтология“:

1. „Разработване и приложение на допълнителни серологични методи за диагностика на токсокарозата и оценка на тяхното значение като маркери за стадия на заболяването“. Докторант: Елеонора Маринова Кънева на самостоятелна подготовка (НЦЗПБ), зачислена 09.12.2016 г. Научен ръководител доц. д-р Искра Георгиева Райнова, дм

2. „Клинико-епидемиологични и терапевтични аспекти на токсокарозата в Североизточна България“ Докторант: д-р Татяна Цветкова МУ- Варна на самостоятелна подготовка, зачислена 2018 г., научен ръководител доц. д-р Искра Георгиева Райнова, дм

3. “Характеристика на вноса и оценка на възможността за възстановяване на маларията в България в условията на глобални климатични промени”. Докторант д-р Искрен Кафтанджиев, НЦЗПБ, на самостоятелна подготовка, зачислен 2018 г. Научен ръководител – доц. д-р Румен Ненков Харизанов, дм

4. „Молекулярно-генетични проучвания на разпространените субтипове на *Giardia duodenalis* и *Blastocystis species* сред хора в България“. Докторант: Александра Иванова Иванова, НЦЗПБ, на самостоятелна подготовка, зачислен 2019 г. Научни ръководители – доц. д-р Румен Ненков Харизанов, дм; доц. Нина Димитрова Цветкова, дб

Б) Докторска тема за придобиване на научната степен „Доктор на науките“

1. „Хелминтозоозии (трихинелоза, токсокароза и ехинококоза) при хората – епидемиологични показатели, разпространение, диагностика и лечение“. Докторант доц. д-р Искра Райнова, дм

В) Продължаване на дейностите по проекта VectorNet - съвместно с международна работна група събиране на проби от флеботоми в различни части на страната.

Г) Дейности по проект „Молекулярно-генетични проучвания върху разпространението на пневмоцистозата при хората в България“, с ръководител доц. Нина Цветкова, дб, одобрен за финансиране от ФНИ.

2. Подготовка на резюмета за участие в XVIII конгрес на БАМ и други конгреси и конференции в страната и чужбина.

3. Публикуване на резултатите от научно-изследователската дейност в български и чуждестранни списания.

4. Участия в журита по докторски програми.

5. Приемане на отчетите по темите на докторантите на самостоятелна подготовка.

6. Изготвяне на годишния анализ за състоянието на паразитната заболяемост в страната.

7. Участие в НРЦ към НЦЗПБ

II. Учебно-преподавателска дейност – Планиране и провеждане на тематични курсове за обучение на специализанти, лекари-специалисти и лаборанти за повишаване квалификацията на кадрите на РЗИ, ДКЦ, МЦ, МДЛ и др.

За 2020 г. са планирани 4 курса за магистри–лекари и други медицински специалисти и 2 индивидуални обучения по програмата за СДО на НЦЗПБ.

Участия на преподавателите от отдела в курсове в други отдели на НЦЗПБ и в клиники на МУ-София.

Участия на преподавателите от отдела в обучение на студенти V курс по медицина към МФ на СУ „Св. Климент Охридски“ по медицинска паразитология.

Участие на хабилитираните лица в държавен изпит за специалност през месеците май и декември.

III. Лечебно – диагностична дейност – Извършване на платена диагностика по Наредба на МЗ по обръщаемост на пациенти, по договор с лечебни заведения в НРЛ „Диагностика на паразитозите“.

1. Осигуряване на високо качество на лабораторно-диагностичната дейност съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2001.

2. Прием на биологични материали и подготовката им за включване в различни методики (кръв, серуми, фекалии, еякулат, хрчка, утайки от пречиствателни станции, почва, месо за трихинелоза и др.).

3. Поддържане на серумната банка и разпределение на отработените серуми по нозологични единици.

4. Разработване на нови PCR техники за изолиране на ДНК от фекални проби и генотипиране на някои чревни протозои (*G. duodenalis*, *Blastocystis* spp., *C. parvum*). PCR на клинични материали за токсоплазмоза, лайшманиоза, трихинелоза, криптоспоридиоза, малария, пневмоцистоза и др. по обръщаемост на пациенти, лечебни заведения, РЗИ и др. По-широко приложение на PCR в рутинната диагностика.

5. Извършване на амбулаторни прегледи и консултации. През годината се планира осъществяването на прегледи и консултации на лица суспектни за паразитно заболяване и такива, с предстоящо пътуване в страни, ендемични за тропически паразитози.

6. Медицински манипулации - вземане на венозна кръв; вземане на биологичен материал за морфопаразитологично изследване; вземане на биологичен материал с посявка на хранителна среда

IV. Осъществяване на ефективен външен и вътрешен контрол на качеството на лабораторно-диагностичната дейност на паразитологични лаборатории в страната и чужбина.

1. Участие във външен контрол на качеството на диагностичната дейност на НРЛ Диагностика на паразитозите, провеждан от Instand – Германия.

2. Провеждане на контрол за качеството на диагностичната дейност на паразитологичните лаборатории в страната.

3. Контрол на качеството на микроскопската диагностика на маларията в някои страни от Европейския регион на СЗО.

V. Изготвяне на спецификации за годишните заявки по обществените поръчки за 2020-2021 г. за биопродукти, химикали, реактиви и консумативи.

VI. Експертна дейност

- издаване на експертни становища за НЗОК/РЗОК за консервативно лечение и противорецидивна химиопрофилактика на ехинококозата.

- изготвяне на експертни становища на координационния съвет по мед. паразитология по различни въпроси на МЗ, НЗОК и др.

- Експертна дейност за СЗО и Европейския център за контрол на заболяванията – участие в изготвянето и изпращането на данни в системата TESSY за паразитни заболявания, подлежащи на задължителна регистрация и съобщаване през изтеклата година.

VII. Организационно-методична и противоепидемична дейности – при възникване на епидемични взривове от трихинелоза, по отношение на висцералната и кожна лайшманиоза, по отношение на лечението на маларията и др.

VIII. Други дейности: Поддържане на паразитни видове на опитни животни и хранителни среди: 1) за диагностика и учебна дейност (*T. vaginalis*, *E. histolytica*, *B. hominis*, *A. castellani*, *A. polyphaga*, *T. equiperdum*); 2) за натрупване на биомаса и разработване на нови методи за диагностика на базата на ELISA, Western blot и провеждане на PCR (*T. gondii*, *T. spiralis*, *L. donovani*).

Изготвил:

Зав. отдел /доц. д-р Румен Харизанов/